

อัตถิภาวนิยมในวรรณกรรมของ
เค็นซะบุโร โอเอะ กับชาติ กอบจิตติ

นายฮิเดกิ ฮิรามัทซึ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-03-0031-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EXISTENTIALISM IN KENZABURO ŌE'S
AND CHART KOPCHITTI'S LITERARY WORKS

Mr. Hideki Hiramutsu

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-03-0031-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อัตถิภาวนิยมในวรรณกรรมของเค็นซะบุโร โอเอะ กับ ซาติ กอบจิตติ
โดย นายฮิเดกิ อิรามัทซึ
สาขาวิชา วรรณคดีเปรียบเทียบ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตริศิลป์ บุญขจร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์มณฑา พิมพ์ทอง

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....*ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภักดิ์*.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ดร. อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์*.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์)

.....*ดร. ตริศิลป์ บุญขจร*.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตริศิลป์ บุญขจร)

.....*ดร. พิมพ์ทอง*.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์มณฑา พิมพ์ทอง)

.....*ดร. วรุณี อุดมศิลป์*.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. วรุณี อุดมศิลป์)

ฮิเดกิ ฮิรามัทสึ : อัตถิภาวนิยมในวรรณกรรมของเค็นสะบุโร โอเอะ กับชาติ กอบจิตติ (EXISTENTIALISM IN KENZABURO ŌE'S AND CHART KOPCHITTI'S LITERARY WORKS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. ตริศศิลป์ บุญขจร, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ. มณฑา พิมพ์ทอง, 104 หน้า, ISBN 974-03-0031-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาอิทธิพลของปรัชญาอัตถิภาวนิยมที่มีต่อวรรณกรรมของเค็นสะบุโร โอเอะ กับ ชาติ กอบจิตติ เพื่อวิเคราะห์แนวคิดที่แสดงถึงปรัชญาอัตถิภาวนิยม ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตน

ผลการวิจัยพบว่าเค็นสะบุโร โอเอะ กับชาติ กอบจิตติ แสดงให้เห็นถึงการแสวงหาอัตถิภาวนิยมที่แท้จริงในวรรณกรรมด้วยการปฏิเสธการดำรงชีวิตอย่างจอมปลอมที่เรียกว่าเป็นการหลอกตัวเอง

เมื่อพิจารณาจากลักษณะของแก่นความคิดสำคัญซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้วรรณกรรมของนักประพันธ์ทั้งสองท่านที่มีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน วรรณกรรมของนักประพันธ์ทั้งสองคนมีพัฒนาการที่สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ กล่าวคือ

วรรณกรรมของโอเอะ ในระยะแรกแสดงอัตถิภาวะในแง่ที่ “ถูกกักกัน” “ไม่มีทางออก” เหมือน “ถูกกักกันอยู่ในกำแพง” ระยะที่สอง เป็นการแสดงออกถึงการเลือกด้วยเจตนาอันเป็นการแสดงถึงอัตถิภาวะอย่างแท้จริง ระยะที่สาม เป็นการแสดงออกถึงอัตถิภาวะในแง่ที่เป็นความรับผิดชอบ

วรรณกรรมของชาติ กอบจิตติ ในระยะแรก ดูจะขาดความชัดเจนในการนำเสนออัตถิภาวนิยม ในระยะที่สอง เป็นการแสดงถึงอัตถิภาวะที่สมบูรณ์ ส่วนในระยะที่สาม เป็นพัฒนาการอีกขั้นหนึ่งซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวซึ่งเรียกได้ว่าเป็น “อัตถิภาวนิยมแนวพุทธศาสนา”

นอกจากนั้น ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ผลงานทั้งหมดของโอเอะและชาติ กอบจิตติ เป็นการแสวงหาอัตถิภาวนิยมอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการหาทางหลีกเลี่ยงไปจากโลกแห่งการหลอกหลวง แต่ข้อแตกต่างในวรรณกรรมของนักเขียนทั้งสองคนคือ ตัวละครของโอเอะจะแสดงอัตถิภาวะด้วยวิธีการเป็นฝ่ายกระทำ ในขณะที่ตัวละครของชาติ กอบจิตติจะแสวงหาอัตถิภาวะด้วยวิธีการเป็นฝ่ายถูกกระทำ

ภาควิชา	วรรณคดีเปรียบเทียบ	ลายมือชื่อนิสิต..... อ. อ. ก. อ. วิชาอักษร
สาขาวิชา	วรรณคดีเปรียบเทียบ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ. ธิติพงษ์ ทรัพย์
ปีการศึกษา	2543	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... มณฑา พิมพ์ทอง

##4080225122 : MAJOR **COMPARATIVE LITERATURE**

KEY WORD : EXISTENTIALISM / KENZABURO ŌE / CHART KOPCHITTI / JAPANESE LITERATURE / THAI LITERATURE

HIDEKI HIRAMUTSU : EXISTENTIALISM IN KENZABURO ŌE'S AND CHART COPCHITTI'S LIERARY WORKS. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. TRISILPA BOONKHACHORN. Ph.D., THESIS COADVISOR : ASSOC. PROF. MONTHA PHIMTHONG, 104 pp. ISBN 974-03-0031-6

This thesis is aimed at studying the influence of Existentialism on Kenzaburo Oe's and Chart Kopchitti's literary works, and to analyze the difference between the two authors' concepts of Existentialism.

The study reveals that both Oe's and Chart's works present the search for authentic existence by rejecting inauthentic existence, which can be considered as self-deception. With the same controlling theme of existentialism and the divergences in the treatment of the theme, the works of each writer can be divided into 3 stages:

In the first phase of Oe's works, the writer perceives existence as the condition of being "confined," "denied exit," and "walled in." In the second period, authentic existence in Oe's view lies in one's ability to choose according to one's own will whereas in the last stage, existence is seen as being in each individual's responsibility.

On the other hand, Chart's perception of existentialism does not appear very clearly in his works of the first stage. His works of the second period, however, fully follow "mainstream" western existentialists in presenting existentialist ideals. At the later phase, Chart's existentialism has developed into a unique concept which can be called "Buddhist existentialism."

The result of the research shows that Oe's and Chart Kopchitti's works present the theme of the search for authentic existence, or the search for the escape from the world of deception. However, the two writers deal with this theme differently: while Oe's characters create authentic existence by their own actions, authentic existence in Chart's characters can be seen in their being acted upon.

Department	Comparative Literature	Student's signature..... <i>Hideki Hiramutsu</i>
Field of study	Comparative Literature	Advisor's signature..... <i>Trisilpa Boonkhachorn</i>
Academic year	2000	Co-advisor's signature..... <i>Montha Phimthong</i>

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะความช่วยเหลือและคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตวีศิลป์ บุญขจร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย พร้อมทั้งให้กำลังใจมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ อาจารย์ ดร. วรุณี อุดมศิลป์ และรองศาสตราจารย์มณฑา พิมพิทอง ที่ได้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเค็นสะบุโร โอเอะ และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากคุณฮามายะ (Hamaya) ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของชาติ กอบจิตติ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณชาติ ที่ได้ให้โอกาสผู้วิจัยได้เข้าสัมภาษณ์และเป็นแรงบันดาลใจในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ-คุณแม่ที่ได้สนับสนุนให้ศึกษาในประเทศไทยมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานในการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.7 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.8 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
2. อรรถิภาวนิยม.....	7
2.1 กำเนิดและความเป็นมาของลัทธิอรรถิภาวนิยม.....	7
2.1.1 นิยามของลัทธิอรรถิภาวนิยม.....	7
2.1.2 ความหมายของลัทธิอรรถิภาวนิยม.....	9
2.1.3 ลักษณะของลัทธิอรรถิภาวนิยม.....	11
2.2 อรรถิภาวนิยมในทัศนะต่างๆ.....	12
2.2.1 แนวโน้มในอดีตของอรรถิภาวนิยม (Existential trend).....	13
2.2.1.1 อรรถิภาวะของย็อบ (Job)	14
2.2.1.2 อรรถิภาวนิยมของพระเยซู นักบุญปอล	
นักบุญเอากุสติน และไฮเครตีส.....	15

สารบัญ (ต่อ)

(3) อรรถิภาวะของปาสกาล (Pascal).....	18
2.2.2 กระบวนการอรรถิภาวนิยม (Existential movement).....	19
(1) อรรถิภาวะของเคียร์เคอการ์ด (Kierkegaard)	21
(2) อรรถิภาวะของนีทซ์เชอ (Nietzsche)	25
(3) อรรถิภาวะของยัสเพิร์ส (Jaspers)	27
(4) อรรถิภาวะของไฮเดกเกอร์ (Heidegger).....	29
(5) อรรถิภาวะของมาร์เซล (Marcel).....	32
(6) อรรถิภาวะของซาร์ตร์ (Sartre).....	35
3. วรณกรรมของเค็นสบูโร โอเอะ.....	44
3.1 ประวัติและผลงานของเค็นสบูโร โอเอะ.....	44
3.2 ลักษณะอรรถิภาวนิยมในวรณกรรมของเค็นสบูโร โอเอะ.....	48
3.2.1 ลักษณะอรรถิภาวนิยมในวรณกรรมช่วงที่ 1.....	48
3.2.2 ลักษณะอรรถิภาวนิยมในวรณกรรมช่วงที่ 2.....	59
3.2.3 ลักษณะอรรถิภาวนิยมในวรณกรรมช่วงที่ 3.....	65
4. อรรถิภาวนิยมในวรณกรรมของชาติ กอบจิตติ.....	72
4.1 ประวัติและพัฒนาการวรณกรรมของชาติ กอบจิตติ.....	72
4.2 ลักษณะอรรถิภาวนิยมในวรณกรรมของชาติ กอบจิตติ.....	73
4.2.1 ลักษณะอรรถิภาวนิยมในวรณกรรมช่วงที่ 1	73
4.2.2 ลักษณะอรรถิภาวนิยมในวรณกรรมช่วงที่ 2.....	77
4.2.3 ลักษณะอรรถิภาวนิยมในวรณกรรมช่วงที่ 3.....	85
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	93
รายการอ้างอิง.....	99
ประวัติผู้เขียนวิจัย.....	104